

Katrineholms kommun
kommunen@katrineholm.se
Rektorn vid Sködinge skola
jorgen.karlsson@katrineholm.se

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn av Sködinge skola
i Katrineholms kommun

Tillsyn av Sköldinge skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Katrineholms kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Sköldinge skola besöktes av Skolinspektionen den 29 februari 2012.

Helhetsbedömning

I Sköldinge skola genomfördes en begränsad tillsyn som innebär att följande processer har granskats: trygghet och studiero, elevers rätt till särskilt stöd, arbetet med bedömning av elevernas kunskaper samt det systematiska kvalitetsarbetet.

I Sköldinge skola når de flesta eleverna i årskurs 5 kunskapsmålen i alla ämnen, med undantag för ämnet modersmål och de ämnen som har nationella prov det vill säga engelska, matematik och svenska. Enligt rektorn är det osäkert om de tidigare kunskapsbedömningarna helt har avspeglat elevernas kunskaper i alla ämnen. Under våren 2012 har skolans kompetensutvecklingsinsatser ett tydligt fokus på att höja lärarnas kompetens inom området bedömning. Insatserna sker i ett kommungemensamt arbete som syftar till att implementera den nya läroplanen.

Skolan arbetar på olika sätt för att motverka kränkande behandling och för att tillförsäkra eleverna trygghet och arbetsro. Rektorn arbetar också aktivt för att skolan ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där lärarna är delaktiga. Rektorn behöver emellertid se till att detta arbete även inkluderar förskoleklassen.

Beslut

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Sköldinge skola i Katrineholms kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Katrineholms kommun att senast den 29 augusti 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- se till att det på skolan finns en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder utifrån identifierade risker i verksamheten samt en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts (6 kap. 8 § skollagen)

Särskilt stöd

Besluten om åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- säkerställa att rektorn fattar beslut om åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav (3 kap. 9 § och 28 kap. 16 § skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska Ni senast den 29 augusti 2012 vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete för förskoleklassen samt att kvalitetsarbetet i förskoleklassen är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Sködinge skolas plan mot kränkande behandling uppfyller inte till alla delar författningarnas krav då planen saknar en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från förra året har genomförts. Vidare beskriver skolans plan mot kränkande behandling ett främjande arbete men planen saknar konkreta åtgärder som utgår från verksamhetens behov. Planens kvalitet och användbarhet behöver förbättras genom att kopplingen tydliggörs mellan kartläggningen av verksamhetens behov, åtgärder som föreslås och uppföljning och utvärdering av dessa.

Sammanfattningsvis behöver rektor säkerställa att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Besluten om åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn kan överlåta denna beslutanderätt, förutom i de fall stödet innebär särskild undervisningsgrupp/enskild undervisning eller anpassad studiegång.

Tillsynen på Sködinge skola visar att rektorn efter en utredning fattar beslut om att åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. Med detta beslut bifogas information till föräldrarna om att beslutet kan överklagas. Därefter utarbetas åtgärdsprogrammet.

Skolinspektionen bedömer att det separerade beslut som rektorn på Sködinge skola fattar om att åtgärdsprogram ska upprättas inte är det formella beslut om åtgärdsprogram som avses i bestämmelsen. Eftersom besvärshänvisningen är kopplad till det

separerade beslutet om att upprätta åtgärdsprogrammet, finns dessutom en risk att elevens vårdnadshavare inte uppfattar att det är själva åtgärdsprogrammet som de har möjlighet att överklaga. Åtgärdsprogrammet, med innehåll, utgör ett beslut som ska dateras och undertecknas av beslutsfattaren. I beslutet ska också tydligt framgå information om föräldrarnas rätt att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd (besvärshänvisning).

Tillsynen visar att de åtgärdsprogram som upprättas på Sköldinge skola följs upp och utvärderas. Dokumentationen av uppföljningen görs på det åtgärdsprogram som skolan tidigare upprättat eller i ett separat dokument. Något nytt åtgärdsprogram utarbetas inte alltid, även om nya åtgärder sätts in. Dokumentation från tidigare och innevarande läsår visar att det kan dröja långa perioder innan ett nytt åtgärdsprogram utarbetas för en elev som redan har ett tidigare åtgärdsprogram. Detta innebär i praktiken att vårdnadshavarna inte får möjlighet att överklaga åtgärdsprogrammet, så som lagstiftningen föreskriver.

Sammantaget måste rektorn se till att skolan fattar beslut om åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen 28 kap 16 § skollagen

Anmärkning:**Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete för förskoleklassen samt att kvalitetsarbetet i förskoleklassen är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektor ansvara för att det på skolnivå genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete, d.v.s. en planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Arbetet ska dokumenteras och det ska finnas rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen. Förskoleklassen är en egen skolform som ska följa läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011.

För förskoleklassens verksamhet bedrivs inte ett tillräckligt systematiskt kvalitetsarbete som innefattar att verksamheten kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas i förhållande till de nationella målen. Förskoleklassens kvalitetsarbete dokumenterats inte heller. Detta leder till att förändringar över tid blir svårare att följa. Den bristfälliga dokumentationen leder också till att huvudmannen inte får vetskap om utvecklingsbehov för förskoleklassens verksamhet eller vilka resultat genomförda åtgärder har fått.

Sammanfattningsvis måste rektorn utveckla skolans kvalitetsarbete i enlighet med författningarna. Eftersom skolan i övrigt bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som är dokumenterat ser Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig som dock måste åtgärdas. Skolan ges därför en anmärkning.

Författning:

4 kap. 4 och 6–7 §§ skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Sköldinge skola har redovisat måluppfyllelse för åren 2009–2011. I årskurs 3 har andelen elever som nått de nationella målen i matematik och svenska varierat mellan 81–85 procent förutom för år 2009 då endast 61 procent nådde målen i svenska.

I årskurs 5 når så gott som alla elever målen i alla ämnen förutom i modersmål där mellan 50–75 procent av eleverna når målen och de ämnen som har nationella ämnesprov, det vill säga engelska, matematik och svenska. För dessa ämnen varierar andelen som når målen mellan år och mellan ämnen (53-89 procent).

Skolan arbetar på olika sätt för att förebygga och förhindra kränkande behandling av eleverna. Eleverna har tillsammans med lärarna tagit fram ordningsregler och enligt rektor ingriper lärarna om kränkande behandling sker.

Beskrivning av Sköldinge skola

Sköldinge skola har 99 elever och ligger i Sköldinge samhälle cirka 15 kilometer öster om Katrineholm. Utbildningen omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–6. Förskoleklassen och årskurserna 3 och 6 är åldershomogena medan övriga klasser är åldersblandade, en årskurs 1–2 och en årskurs 4–5. Skolan har ett arbetslag med personal från förskoleklassen och årskurserna 1–6 samt fritidshemmet. Rektorn tillsammans med skolans två arbetslagsledare utgör skolans ledningsgrupp.

Kommunens fritidshem inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilt beslut.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Helena Boëthius och Yvonne Hoffmann.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Ingela Djurberg
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).